

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Iure patronatus. Consilium CCCCLXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

jure devoluto factam, alia receptionis jura persolvat: idem quod dicta posterior tam collatio, quam admissio & receptio nullius momenti sunt, propter causas supradictas; & sic cessante causa receptionis, receptio ipsa sit nullius momenti, nec aliquid ob eam sit praestandum. Quod si validitas aut efficacia aliqua constitui possit in dicta posteriore receptione, perinde cessaret causa exigendi nova jura receptionis: quia prior receptio, pro qua jura semel soluta fuerunt, sufficere deberet.

¹⁴ Ut possessio beneficii obtenta vigore inutilis tituli, confirmari potest ex justo superveniente titulo; nec ob mutam causam possessionis tolli debet effectus prioris possessionis, l. Non solum §. quod vulgo de usucap. Anchar. conf. 229. Multa dubia, quae ex justo superveniente titulo, sine nova receptione vel possessione confirmari, & conservari debet, Decius conf. 191. In causa quae agitur nu. 11, Ioannes Bapt. Ferret. consil. 1. nu. 8. Et tantum abest, ut D. Martinus cogi possit ad solvendum jura secundae receptionis; ut etiam cogitare posset, an Capitulum cogere posset ad restitutionem iurium prioris receptionis, ex qua effectum non consequitur, evicto ab eo hoc beneficio per dictum Carolum, aut alium, qui forte hoc beneficium potentiori jure impetratum habebit, Steph. Beriran. consil. 211. Funicus quaestio vol. 1. parte 2. licet ex depravata consuetudine passim aliud servetur.

De Iure patronatus.

SVM MARIVM.

Ius patronatus in resignationibus.

1. Patronati beneficii resignatio apud quem fieri debet.
2. Patroni consensus requiritur in resignatione & permutatione beneficii.
3. Iuri patronatus Papa derogare potest.
4. 6. Patronus quando & quamdiu possit contradicere resignationi vel permutationi.
5. Ius patronatus quando Ecclesiasticum & quando saeculare sit.
7. Patroni contradictionem quando Ordinarius contemnere possit.

CONSILIVM CCCCLXX.

ILLVSTRI Domino Comiti Hoochstratano partim ex fundatione & dotatione, partim ex concessione Apostolica, est reservatum jus patronatus diversorum beneficiorum, tam in Ecclesia de Herentals quam in Ecclesia de N. olim spectantium ad Personatum ejusdem Ecclesiae de N. per sedem Apostolicam dictae Ecclesiae de Herentals unitum & incorporatum. Et quoniam frequentibus resignationibus, quas dictorum beneficiorum possessores quotidie in manibus Ordinarii seu Episcopi, atque ejus Officialium seu Vicariorum faciunt, idem Illustris Dominus Comes raro occasionem habet jure suo patronatus utendi, & ad vacantia hujusmodi beneficia praesentandi: quaeritur, an resignationum hujusmodi usus in libera voluntate possessorum compermutantium, & extra consensum Illustris suae Gratiae esse debeat?

Ad quam quaestionem paucis respondetur, resignationem, quae fit de beneficio juris patronatus, sive laicalis sive Ecclesiastici; sive ex permutationis causa, sive ex alia simpliciter, faciendam esse non apud patronum, aut in ejus manibus, sed apud Ecclesiasticum, qui beneficii institutionem habet, hoc est apud Episcopum, c. Quasitum de rer. permut. vel Archidiaconum, aut alium interierem habentem Ecclesiasticam jurisdictionem, Cardinal. in Clem. 1. nu. 15 de rer. permut. Petrus de Vbald. in tract. de permut. benefic. quest. 4. nu. 25. Ita tamen; ut resignatione facta, si ea simplex est, requiratur patroni de alterius persona praesentatio; sin vero fiat ex causa permutationis, quia eo casu alii, quam compermutanti conferri non potest sic resignatum beneficium, sive resignatio fiat in manibus Papae sive inferioris, c. 1. de rer. permut. lib. 6. Clem. 1. eod. tit. requiratur patroni maxime laici consensus: adeo ut ejus consensu omisso, aut saltem non requisito, permutatio ex quorundam sententia, Petri de Vbald. in d. tract. de permut. benefic. quest. 6. nu. 36. Freder. de Seno in tract. de permut. quest. 50. nu. 52. Andrea Gammari in tract. de permut. benefic. part. 2. nu. 121. quasi ex defectu requisitae formae sit ipso jure nulla; aut saltem (quod communius receptum, Doct. in d. Clem. 1. Felin. in c. Cum Bertoldus nu. 15. de sent. & rejud. Rochus de Curie in tract. de iure patron. in verb. honorificum q. 3. nu. 4. Steph. Beriran. consil. 199. Visitationis vol. 2. part. 1. & consil. 455. Vidi casum nu. 3. vol. 4. & sententias curiarum tam spirituum, Rota decis. 5. alias est 307. Permutatio facta de rer. permut. in novis & decis. 10. alias est 528. Nota infra tempus nu. 4. in antiq. sub tit. de iure patron. quam saecularium, Rebus. in praxi benefic. p. 3. tit. de permut. n. 21. Ioan. Papon arrest. lib. 3. tit. des benefices de patron. lay. arresto 1. confirmatum) per contradictionem patroni post receptam resignationem, & expeditam permutationem, annullanda & cassanda; quia patronus contemni aut negligi non debeat. Vique adeo ut nec in manibus Papae facta resignationis compermutatio, valeat in praedictum patroni laici; cum non praesumatur Papa illi derogare velle, d. Clem. 1. * hoc tamen discrimine, quod Papa etiam juri patronatus laico, praesertim quod non est Principis supremi, expresse derogare possit, Bonifac. de Vitalinis in d. Clem. 1. nu. 54. propter amplam potestatem, quam habet in beneficiis, c. 2. de praeben. lib. 6. Clem. 1. Ut lite pendente, Felin. in tract. quando lit. Apostol. Eccles. in princ. licet in dubio id velle non praesumatur, c. Cum dilectus de iure patron. Archidiacon. in c. 2. de praeben. lib. 6. Episcopus vero id non possit, quia tam amplam potestatem non habeat.

Debet autem contradictio fieri intra tempus, quod a jure patrono laico est constitutum ad praesentandum, cum beneficium vacat: hoc est in patrono laico intra quatuor menses, qui a die notitiae resignationis seu vacationis computantur, c. Quia diversitatem de concess. praeben. quia patronus laicus ad praesentandum quacumque vacatione occurrente quatuor tantum menses a die cognitae vacationis habet, c. Quoniam, c. Cum propter de iure patron. c. 1. §. ult. eod. tit. lib. 6. Idque sive jure suo

fuio proprio ius patronatus ex fundatione vel donatione habeat, live ex concessione Papæ, etiam si ius patronatus ante concessionem Papæ Ecclesiasticum fuerit; ut in proposito casu, quoad beneficia, quæ olim ad collationem seu præsentationem Personatus de N. pertinuerunt. * Qualitates enim iuris patronatus metimur ex qualitate & conditione habentis; ut laicale censeatur, si laicus illud obtineat, etiam si ab initio Ecclesiasticum fuerit: & è diverso ut Ecclesiasticum censeatur, quod clericus possidet, etiam si à laico sit obtentum, d. c. 1. §. ult.

6 Quod si patronus non contemnatur, sed vel ab Episcopo, vel à resignante ex causa permutationis, requiratur, ut permutationi consentiat, poterit patronus ex iusta causa contradicere; si videlicet resignationem putaverit esse fraudulentam, puta quod verum & bonum beneficium permutetur cum ficto, ventoso, vel, ut vulgò vocant, de peritica seu conductitio, aut alioqui supra modum inæquali, c. ad quæstiones De rer. perm. ut ibi Doct. Fred. de Sens in tract. de perm. quæst. ult. Ioan. Papon. arresto 1. tit. des permutations des benefices lib. 2. si personam, quæ ad resignatum beneficium patronatum ex causa permutationis venire contendit, reperit inidoneam, vel secundum conditionem ac fundationem patroni beneficii minus qualificatam; veluti si ad sacerdotale beneficium aspiraret simplex clericus, subdiaconus, aut diaconus tantum, Panor. in c. Cum accessissent nu. 5. De constit. Innocent. in c. Quod sicut De elect. vel si qui aspirat, male vite, aut insufficientis, vel inimicus sit ipsi patrono: ferendum enim non est tantum patroni, & fundationis seu beneficii præiudicium, c. Illud De iure patron. Lapis alleg. 96. Beneficia, Gloss. fin. in c. 1. De rer. perm. lib. 6. Dominicus Gemin. consil. 45. Consuetudo: quin si contempta hac patroni iusta & rationabili contradicitione, facta fuerit per Episcopum etiam ex causa permutationis, collatio & institutio, sit annullanda ac retractanda; non aliter quam si eo ignorante, vel non requisito facta esset.

7 Ex adverso quoque si irrationabilis erit Patroni contradicitione, poterit Episcopus eam contradicitione contempta, in permutatione progredi, & ex causa permutationis vacans beneficium compertum conferre, Panor. in d. c. Cum accessissent nu. 51. Dominicus consil. 59. Queritur an Episcopus nu. 3. Quod hodie commune ferme est omnium compertum refugium; ita quod usus invaluisse videatur, ut nuda requisitio patroni sufficiat: eaq; facta Episcopus non aliter requisito vel audito patrono conferat, & Papa, nulla requisitione facta derogando expressè iuri patronatus laici, Aegidius Bellanera consil. 6. Factum pro parte. In quo tamen sunt qui putant abusum latere, cui possit per remedium appellationis tamquam ab abusu occurrere in tribunali Principis secularis, Ioan. Papon arresto 1. & 2. tit. des benefices de patron. lay. lib. 3. Ex quibus Illustris Dominus Comes facile cognoscet, quâ ratione ius suum patronatus conservare, & abusus resignantium ex causa permutationis, necnon auctorizationi Episcoporum occurrere debeat ac possit.

Conf. Wamcl. Tom. II.

De iure patronatus.

S V M M A R I U M.

Ius patronatus.

1. Patronus tempus presentandi quando currat.
2. Notorium quod est iuste ignorari non potest.
3. Intrusus dicitur qui depositus seu privatus manet in possessione beneficii.
4. Vacationis modus falsus expressus nocet.

CONSILIVM CCCCLXXI.

Q V A N D O patrono live Ecclesiastico live laico currat tempus presentandi sex vel quatuor mensium, c. 1. in fine De iure patron. lib. 6. * an præcisè ex die vacationis, an verò ex die notitiæ & scientiæ vacationis, controversum admodum est: extantque ea de re contrariæ Auditorii Rotæ Romanæ decisiones. Altera, quæ suppositâ notitiæ seu scientiæ consideratione, ipsam momentum vacationis beneficii, initium huius temporis constituit, Rota decis. 38. alias 1. sub tit. De iure patron. Altera verò ex die vacationis id non metitur, sed ex die non tantum publicæ notitiæ, verumetiam ad notitiam patroni perductæ vacationis, Rota decis. 7. Virum vacante, in antiquioribus sub tit. De præben. & decis. 3. A quo tempore sub tit. De iure patron. Quam posteriorem etiam multi sequantur, Lapis allegat. 78. verget. ad quartam quæst. Gloss. & DD. in c. 2. in c. Quia diversitatem De concess. præben. & in c. Eam te De iure patron. Steph. Ertrami consil. 222. vers. quamvis Domini parte 7. prior tamen suos quoque assertores habet, Archidia. in c. Statutum ad V. vacaverint De præb. lib. 6. & testimonio ejusdem Rotæ, d. decis. 38. communis esse dicitur; & novissimè per Cæsarem Lambertinum, in tract. de iure patron. lib. 2. parte 2. artic. 8. prima quæstionis principalis, multis rationibus confirmatur; potissimum hac, quod tempus hoc quadrimestre laicis patronis præscriptum sit, non in odium negligentiarum eorum, sed in favorem Ecclesiarum, ne beneficia diu vacent, & Rectore careant. Ut mirum non sit, si hoc tempus currat ignorantibus & impeditis: licet aliud sit in collationibus, electionibus, & aliis provisionibus beneficiorum, quæ dispositionem Ecclesiasticorum de beneficiis continent, d. c. Quia diversitatem in fine De concess. præben. c. 2. De supplen. neglig. prælat. ideoque illis nominatim à iure constitutum est semestris tempus à die notæ vacationis; qualem dispositionem non habet nuda presentatio, quæ iure communi, ut ceteræ provisiones, non competit, sed ex gratia indulgetur, c. ult. De iure patron. & ob id mirum non sit, si ad exercitium & usum huiusmodi gratiæ patronus laicus advigilare, & tempora exactè observare debeat. Indeque etiam sit, ut quamvis in aliis provisionibus & dispositionibus beneficiorum impedito non currat tempus; in hoc tamen iure presentationis, impedimentum non impediatur decursum præstiti temporis, quod & ab initio, & in progressu continuum esse videtur c. Si verò, c. Eam te De iure patron. DD. in d. c. Quia diversitatem.

Ex quâ consideratione subverti videtur ius quod D. Hubertus du Chesne prætenedit in beneficio altaris Beatæ Mariæ in Lierty adversus D. Hen-